

зи, че циганите не бива да се отнасят към кастата с тясно обслужваща предназначеност, а към такава, свързана с основни сфери на материалното производство в древна Индия (обработка на метал, дърво, кости и други такива).

Тоест, строго кастовата определеност на етническите измерения на циганите все още не е доказана, за да се бърза с едни или други техни етнокастови определения. Освен това, дори и да се приеме, че еднокастовата определеност на циганите е установена, това още не доказва тяхната етническа определеност. Това е така, защото в науката се привеждат немалко данни, че индийските касти нямат абсолютно строга етническа определеност. Дадена каста, особено пък от понисшите ешелони на съсловно-кастовата структура на древното индийско общество, може и се съставя от групи хора с различен етнически произход и принадлежност. В случая, както се подразбира, става дума за проблем с две относително самостоятелни страни, без чието правилно осветление не може да се осветли правилно и въпроса за етническия произход и принадлежност на циганите.

Едната страна на този проблем засяга въпроса: **откъде идват циганите, разселили се по света?** Този въпрос засяга пространствената определеност на ромската прародина и той като цяло е получил верен отговор - от Индия. Но Индия като страна, като територия в южната част на азиатския континент, а не като народ, особено пък като народ с единна етническа определеност.

Другата страна на проблема засяга вече по-друг въпрос: **какъв е етническия произход, а оттам евентуално и етническата принадлежност на циганите?** На този въпрос в науката няма единен отговор. Авторите на "Беседи за..." правилно отбелязват, че "не до край изяснен е проблемът от кои части на индийското общество произхождат циганите."²² В същото време те пишат, че индийското общество имало "сложна йерархическа кастова система, включваща четири основни **варни** - **бра/х/мани** (жреци), **кшатри** (военни), **вайши** (земяделци) и **щудри** (занаятчии)."²³ Наистина, след това

²² "Беседи за...", с. 3.

²³ Пак там.